

**ПРОЕКТ освітньої програми для обговорення на 2023-2024
навчальний рік**

**ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА
«МЕНЕДЖМЕНТ»**

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	Третій (освітньо-науковий)
СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	Доктор філософії
ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	07 Управління та адміністрування
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	073 Менеджмент

ПРЕАМБУЛА

Розробники ОНП у складі:

1. ЛЕПЕЙКО Тетяна – завідувач кафедри менеджменту та бізнесу, доктор економічних наук, професор;
2. ОТЕНКО Василь – перший проректор ХНЕУ ім. С. Кузнеця, професор кафедри менеджменту та бізнесу, доктор економічних наук, професор;
3. ГРУЗИНА Інна – доцент кафедри менеджменту та бізнесу, кандидат економічних наук, доцент;
4. ЯНІЄВА Дар'я – аспірант;
5. ХАУСТОВА Вікторія Євгенівна – директор Науково-дослідного центру індустріальних проблем розвитку НАН України, доктор економічних наук, професор.

ОНП оновлено на підставі:

1. Законодавчих та нормативних актів:

Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», Національної рамки кваліфікації, затвердженої Постановою Кабінету Міністрів України № 1341 від 23.11.2011 р. (із змінами відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України № 519 від 26.06.2020 р.); Професійного стандарту на групу професій «Викладачі закладів вищої освіти» (наказ Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України № 610 від 23.03.2021); Національного класифікатору України.

2. Стандарту вищої освіти зі спеціальності 073 Менеджмент для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти.

3. Постанови Кабінету Міністрів України № 44 від 12.01.2022 р. «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування

рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії»;

4. Нормативних документів ХНЕУ ім. С. Кузнеця:

- Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук в аспірантурі (поза аспірантурою) та докторантурі ХНЕУ ім. С. Кузнеця (нова редакція);

- Положення про організацію освітнього процесу у ХНЕУ ім. С. Кузнеця;

- Положення про розроблення, затвердження, моніторинг, періодичний перегляд та оновлення освітніх програм у ХНЕУ ім. С. Кузнеця (нова редакція);

5. Аналізу ринку праці, з урахуванням регіонального контексту;

6. Вивчення вітчизняного та зарубіжного досвіду;

7. Пропозицій роботодавців;

8. Рекомендації після процедур внутрішнього та зовнішнього оцінювання ОП (акредитація НАЗЯВО, міжнародними інституціями, сертифікації та інші).

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів (додаються).

I. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА

Рівень вищої освіти	Третій (освітньо-науковий) рівень
Ступінь вищої освіти	Доктор філософії
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Спеціальність	073 «Менеджмент»
Освітня програма	«Менеджмент» «Management»
Форми здобуття освіти, обсяг освітньої програми в кредитах ЄКТС та терміни навчання	очна (денна, вечірня) форма – 55 кредитів (59 кредитів для іноземців та осіб без громадянства), 4 роки; заочна форма – 55 кредитів (59 кредитів для іноземців та осіб без громадянства), 4 роки
Наявність акредитації	- Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти - сертифікат №397 від 16.06.2020 р. - 5 років
Мова(и) навчання / оцінювання	українська / англійська
Структурний підрозділ відповідальний за ОП	Кафедра менеджменту та бізнесу Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця (ХНЕУ ім. С. Кузнеця)
Вимоги до зарахування	<p>Для здобуття освітньо-наукового ступеня доктора філософії зі спеціальності 073 Менеджмент можуть вступати особи, які здобули освітній ступінь магістра. Програма фахових вступних випробувань для осіб, що здобули попередній ступінь вищої освіти за іншими спеціальностями повинна передбачати перевірку набуття особою компетентностей та результатів навчання, що визначені стандартом вищої освіти зі спеціальності 073 Менеджмент для другого (магістерського) рівня вищої освіти.</p> <p>Згідно з Правилами прийому до аспірантури і докторантури Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця, до аспірантури на конкурсній основі приймаються особи, які здобули вищу освіту ступеня магістра (спеціаліста). До вступних випробувань допускаються особи, які вчасно подали всі необхідні для вступу документи згідно з Правилами.</p> <p>Набір до аспірантури для здобуття ступеня доктора філософії здійснюється за результатами вступного іспиту з іноземної мови (англійської, німецької, французької на вибір в обов'язку, який відповідає рівню B2 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти) у письмовій формі та вступного іспиту зі спеціальності у письмовій формі за білетами.</p> <p>При розрахунку конкурсного балу вступника до аспірантури також враховуються: середній бал за додатком до диплому (магістра/спеціаліста) та додаткові бали, що нараховуються за попередні науково-дослідницькі досягнення за спеціальністю (пп. 13-14 Правил прийому до аспірантури і докторантури Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця).</p>
Обмеження щодо навчання	Немає

Освітня кваліфікація	Доктор філософії з менеджменту
Професійна кваліфікація	не присвоюється
Кваліфікація в дипломі	Ступінь вищої освіти – доктор філософії Галузь знань – 07 Управління та адміністрування Спеціальність – 073 Менеджмент
Мета освітньої програми	Підготовка висококваліфікованих науковців і науково-педагогічних кадрів у сфері менеджменту шляхом формування і розвитку у здобувачів компетентностей для оволодіння основних знань, вмінь та навичок виконання оригінальних наукових досліджень, здійснення науково-педагогічної діяльності та розв'язання актуальних комплексних проблем з управління організаціями та їх підрозділами на засадах переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики.
Фокус та особливості (унікальність) програми	Особливий акцент в програмі зроблено на набутті здобувачами наукових, дослідницьких, інноваційних компетентностей, які поглиблюють освітньо-наукову складову професійної діяльності; оволодіння практичними навиками проведення наукових досліджень у сфері менеджменту з урахуванням соціально-економічних перетворень, що відбуваються в Україні, у тісному співробітництві із закладами науки та освіти, бізнес-сектором, закордонними науковцями. Унікальністю програми є можливість її реалізації додатково англійською мовою. Ключові слова: менеджмент, управління організаціями, науково-дослідницька діяльність, науково-педагогічна діяльність
Опис предметної області	Об'єкт вивчення: управління організаціями та їх підрозділами. Цілі навчання: підготовка фахівців, здатних продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми у галузі управління та адміністрування, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики, застосовувати новітні методології наукової та педагогічної діяльності, здійснювати власні наукові дослідження, результати яких мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення. Теоретичний зміст предметної області: – парадигми, закони, закономірності, принципи, історичні передумови розвитку менеджменту; – концепції системного, ситуаційного, адаптивного, антисипативного, антикризового, інноваційного, проектного менеджменту тощо; – функції, методи, технології та управлінські рішення у менеджменті Методи, методики та технології: – методи і методики дослідження (розрахунково-аналітичні, економіко-статистичні, економіко-математичні, експертного оцінювання, соціологічні, психологічні, документальні, балансові); – методи реалізації функцій менеджменту (методи маркетингових досліджень; методи економічної діагностики); – методи прогнозування і планування; методи проектування організаційних структур управління; методи мотивування; – методи контролювання; методи створення і розвитку організаційної культури, методи оцінювання соціальної, організаційної та економічної ефективності в менеджменті тощо).

	<p>– методи менеджменту (адміністративні, економічні, соціально-психологічні, технологічні);</p> <p>– технології обґрунтування управлінських рішень (економічний аналіз, СППР, сучасний інструментарій штучного інтелекту в сфері менеджменту.</p> <p>Інструменти та обладнання: інформаційні системи та програмні продукти, що застосовуються в менеджменті.</p>
Академічна мобільність	<p>Академічна мобільність аспірантів реалізується відповідно до Закону України «Про вищу освіту», Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12.08.2015 р. №579, Постанови Кабінету Міністрів України від 13 квітня 2011 р. №411 «Питання навчання студентів та стажування (наукового стажування), аспірантів, ад'юнктів і докторантів, наукових і науково-педагогічних працівників у провідних вищих навчальних закладах та наукових установах за кордоном».</p> <p>Право здобувача освітньо-наукової програми на академічну мобільність регулюється Положенням про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук в аспірантурі (по-за аспірантурою) та докторантурі ХНЕУ ім. С. Кузнеця.</p> <p>Право на академічну мобільність аспірантів може бути реалізоване на підставі: міжнародних договорів про співробітництво в галузі освіти та науки; міжнародних програм та проектів; договорів про співробітництво між університетом та іншими вітчизняними та іноземними закладами вищої освіти (науковими установами); власної ініціативи аспіранта чи докторанта, підтриманої адміністрацією університету, на основі індивідуальних запрошень та індивідуальних договорів.</p> <p>Формами академічної мобільності здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії є: навчання за програмами академічної мобільності; мовне стажування; наукове стажування.</p> <p>Структурою ОНП «Менеджмент» та навчальним планом передбачено можливість здобуття професійних компетентностей та досягнення програмних результатів безпосередньо на робочих місцях на підприємствах, в установах та організаціях для набуття певної кваліфікації у процесі реалізації академічної мобільності.</p> <p>У рамках договорів про співробітництво кафедри менеджменту та бізнесу ХНЕУ ім. С. Кузнеця та кафедрою менеджменту організацій та ЗЕД Одеського національного економічного університету й кафедрою менеджменту ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана» проводиться взаємний обмін досвідом з питань координації спільних наукових досліджень за актуальними проблемами сучасної науки та практики менеджменту; інформування про наукові конференції, симпозиуми та інші наукові заходи. Під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОНП було враховано пропозиції представників University of Applied Science Upper Austria, з якими у ХНЕУ ім. С. Кузнеця укладено договори про співробітництво. Це дозволило забезпечити сприятливі умови для співпраці з академічною спільнотою інших закладів освіти, в т.ч. іноземних.</p>
Академічні права випускників	Здобуття наукового ступеня доктора наук та додаткових кваліфікацій у системі освіти дорослих
Професійні права	Робота у сфері менеджменту за посадами у підрозділах наукових та бюджетних установ, адміністративна та управлінська діяльність у

	бізнес-сфері, дослідницька та викладацька діяльність на профільних кафедрах закладів вищої освіти.
Працевлаштування випускників	<p>Працевлаштування у науково-дослідних установах, закладах вищої освіти, інших установах та організаціях, що здійснюють дослідження та/або підготовку фахівців у сфері менеджменту.</p> <p>Згідно з чинною редакцією Національного класифікатора України: Класифікатор професій (ДК 003:2010) здобувач наукового ступеня доктора філософії після закінчення навчання за освітньо-науковою програмою «Менеджмент» може виконувати професійні роботи:</p> <p>Науково-викладацька діяльність:</p> <p>1237 – керівники науково-дослідних підрозділів, 1238 – керівники проектів та програм, 231 – викладачі університетів та вищих навчальних закладів, 2351.1 – наукові співробітники.</p> <p>Адміністративна діяльність у державних закладах та закладах освіти:</p> <p>1229.1 – керівні працівники апарату центральних органів державної влади, 1229.3 – керівні працівники апарату місцевих органів державної влади та місцевого самоврядування, 1229.4 – керівники підрозділів у сфері освіти та виробничого навчання, 1232 – керівники підрозділів кадрів і соціально-трудоових відносин , 241 – професіонали в сфері державної служби, аудиту, бухгалтерського обліку, праці та зайнятості, маркетингу, ефективності підприємства, раціоналізації виробництва та інтелектуальної власності.</p> <p>Управлінська діяльність у бізнес-секторі:</p> <p>12 – керівники підприємств, установ та організацій, 122 – керівники виробничих та інших основних підрозділів, 1233 – керівники підрозділів маркетингу, 13 – керівники малих підприємств без апарату управління, 14 – менеджери (управителі) підприємств, установ, організацій та їх підрозділів.</p>

II – Перелік компетентностей випускника

Інтегральна компетентність	Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми у галузі управління та адміністрування, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики, застосовувати новітні методології наукової та педагогічної діяльності, здійснювати власні наукові дослідження, результати яких мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.
Загальні компетентності	<p>ЗК01. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми; формулювати та експериментально перевіряти наукові гіпотези, застосовувати набуті знання на практиці; безперервно саморозвиватися та самовдосконалюватися у професійній та/або науково-педагогічній діяльності.</p> <p>ЗК02. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел, до абстрактного мислення, філософського тлумачення, обґрунтування та економічного доведення отриманих результатів та розуміння сутності досліджуваних соціально-економічних явищ, обґрунтування, постановки та моделювання задач.</p> <p>ЗК03. Здатність працювати в міжнародному контексті, розуміти іншомовні професійні тексти, використовувати іноземні мови для представлення наукових результатів в усній та письмовій формі та для спілку-</p>

	<p>вання в міжнародному загальному, науковому і професійному середовищі.</p> <p>ЗК04. Здатність розв'язувати комплексні проблеми у сфері менеджменту на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності, розробляти, планувати й реалізовувати дослідницькі та інноваційні проекти і програми у галузі менеджменту, послідовний процес ґрунтовного наукового дослідження.</p> <p>ЗК05. Здатність до пошуку власних шляхів вирішення проблеми, критичного сприйняття та аналізу чужих думок та ідей, рецензування публікацій та авторефератів, проведення критичного аналізу власних матеріалів.</p>
<p>Спеціальні (фахові) компетентності</p>	<p>СК01. Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у менеджменті і дотичних до нього міждисциплінарних напрямках; володіти інформацією щодо напрямів та особливостей розвитку сучасних теорій менеджменту та перспективних досягнень у галузі менеджменту; організувати і проводити дослідницько-інноваційну діяльність.</p> <p>СК02. Здатність усно і письмово презентувати та обговорювати результати наукових досліджень та/або інноваційних розробок українською та англійською мовами, опрацьовувати наукову літературу з управління та адміністрування та ефективно використовувати нову інформацію з різних джерел.</p> <p>СК03. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у сфері менеджменту в закладах вищої освіти.</p> <p>СК04. Здатність ініціювати, розробляти, реалізовувати та управляти науковими проектами у менеджменті і дотичних до нього міждисциплінарних напрямках та /або складати пропозиції щодо фінансування наукових досліджень, реєстрації прав інтелектуальної власності; впроваджувати інноваційні результати наукового дослідження у галузі менеджменту у практичну діяльність сучасних підприємств, установ, організацій.</p> <p>СК 05. Здатність використовувати новітні інформаційні технології та інструменти, прогресивні програмні продукти, можливості глобальної мережі Інтернет у процесі продукування нових знань, отримання науково-практичних результатів у галузі менеджменту та у викладацькій практиці.</p>

З метою забезпечення кореляції визначених компетентностей з класифікацією компетентностей НРК використовується матриця відповідності визначених компетентностей та дескрипторів НРК, яка є інформаційним додатком (**Таблиця 1 Пояснювальної записки**).

III. Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання за спеціальністю 073 Менеджмент

РН01. Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, зокрема, статистичні методи аналізу даних великого обсягу та/або складної структури, спеціалізовані бази даних та інформаційні системи.

РН02. Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми менеджменту держав-

ною та англійською мовами, кваліфіковано відобразити результати досліджень у наукових публікаціях у провідних міжнародних наукових виданнях; критично аналізувати іншомовну наукову літературу зі спеціальності.

РН03. Розробляти та досліджувати концептуальні, математичні і комп'ютерні моделі процесів і систем, ефективно використовувати їх для отримання нових знань та/або створення інноваційних продуктів у галузі менеджменту та дотичних міждисциплінарних напрямках; застосовувати існуючі методи аналізу тенденцій та закономірностей розвитку макро- та мікроекономічних процесів, зокрема, методи економіко-математичного моделювання для прийняття зважених управлінських рішень; будувати обґрунтовану систему показників як основу наукового дослідження та прогнозувати економічні процеси.

РН04. Розробляти та реалізовувати наукові та прикладні проекти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику у галузі управління та адміністрування і розв'язувати значущі наукові та технологічні проблеми в менеджменті з дотриманням норм академічної етики і врахуванням соціальних, етичних, економічних, екологічних та правових аспектів.

РН05. Глибоко розуміти загальні принципи та методи управлінських наук, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері менеджменту та у викладацькій практиці; знати зміст та функції науки як соціального інституту, загальні закономірності розвитку науки, структуру та рівні наукового пізнання; свідомо формулювати проблеми і завдання конкретного наукового дослідження в професійній сфері; володіти методологічними прийомами висунення наукових гіпотез, їхньої перевірки і побудови наукової теорії.

РН06. Планувати і виконувати наукові і прикладні дослідження з менеджменту та дотичних міждисциплінарних напрямків з використанням сучасних інструментів, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми; складати пропозиції щодо фінансування досліджень та/або проектів; знати основні характеристики проектних форм наукових досліджень, технології роботи над дослідженням, принципи організації наукової праці та впровадження результатів наукових досліджень з урахуванням норм академічної етики.

РН07. Здійснювати апробацію та впровадження результатів власних досліджень у сфері менеджменту; розуміти зміст сучасних теорій менеджменту та особливості їхньої еволюції під впливом змін зовнішнього середовища, передові досягнення та течії у галузі сучасного менеджменту, світовий досвід впровадження існуючих теорій менеджменту у практику сучасних підприємств.

РН08. Розробляти і викладати спеціальні навчальні дисципліни з менеджменту у закладах освіти; знати та розуміти принципи і систему управління та нормативно-правову базу організації навчального процесу, особливості ведення документації у закладах освіти, сутність освітньої діяльності та її особ-

ливості, вимоги до науково-методичного забезпечення освітньої діяльності, інноваційні форми, методи і засоби навчання, нові педагогічні технології.

PH09. Знати та розуміти ключову фахову термінологію, типову для наукового стилю, граматичні структури професійної іноземної мови; моделі аналізу тексту, стратегії перекладу, перекладацькі процедури і трансформації; способи компресії змісту текстів; особливості процесу наукової комунікації у міжкультурному контексті; особливості побудови іншомовної статті, цитування, графічного оформлення; мовленнєві кліше для монологічного і діалогічного спілкування.

IV. Структура освітньої програми підготовки докторів філософії

4.1. Обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття ступеня доктора філософії

Обсяг освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії галузі знань 07 Управління і адміністрування спеціальності 073 Менеджмент освітньої програми «Менеджмент» на базі другого рівня вищої освіти (магістра) – 55 кредитів. За умови підготовки іноземців та осіб без громадянства обсяг освітньої складової освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії становить 59 кредитів ЄКТС.

Вибіркова складова освітньо-наукової програми становить не менше як 25 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС.

Термін навчання:

очна (денна, вечірня) форма – 4 роки;

заочна форма – 4 роки.

4.2. Структура освітньо-наукової програми підготовки докторів філософії

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА ПІДГОТОВКИ ДОКТОРІВ ФІЛОСОФІЇ

Галузь знань: 07 Управління і адміністрування,
спеціальність: 073 Менеджмент
освітня програма Менеджмент

№	Освітні компоненти (навчальні дисципліни, практики)	Кредити ЄКТС	Структура, %
ЦИКЛ ЗАГАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ			
1	<i>ОБОВ'ЯЗКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ</i>	26 (30**)	47 (51**)
2	<i>ВИБІРКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ</i>	5	9 (9**)
ЦИКЛ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ			
3	<i>ОБОВ'ЯЗКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ</i>	9	17 (15**)
4	<i>ВИБІРКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ</i>	15	27 (25**)
ЗАГАЛЬНА КІЛЬКІСТЬ :		55 (59**)	100%
<i>в тому числі: вибіркова складова</i>		20	36 (34**)

Код ОК	Освітні компоненти (навчальні дисципліни, практики)	Кредити ЄКТС	Форми підсумкового контролю
ЦИКЛ ЗАГАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ			
<i>ОБОВ'ЯЗКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ</i>			
ОК1	Іноземна мова*	6	Залік
ОК2	Філософія науки	4	Іспит
ОК3	Методологія та організація наукових досліджень	6	Залік
ОК4	Математичні методи та моделі у наукових дослідженнях	5	Залік
ОК5	Педагогічна практика	5	Звіт
ОК6	Українська мова як іноземна**	4	Залік
<i>ВИБІРКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ</i>			
ВК1	Вибіркова освітня компонента 1.1	5	Залік

ЦИКЛ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ			
<i>ОБОВ'ЯЗКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ</i>			
OK7	Сучасні теорії менеджменту	4	Іспит
OK8	Організаційна поведінка	5	Залік
<i>ВИБІРКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ</i>			
BK2	Вибіркова освітня компонента 2.1	5	Залік
BK3	Вибіркова освітня компонента 2.2	5	Залік
BK4	Вибіркова освітня компонента 2.3	5	Залік

* - англійська, або німецька, або французька

** - для підготовки іноземців та осіб без громадянства

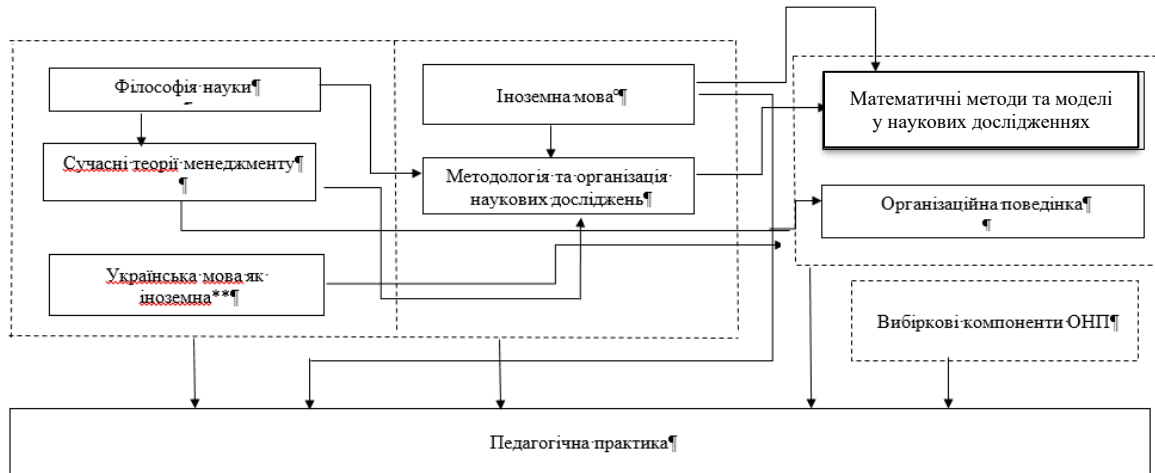
Відповідно до абз. 4 п. 26 Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого постановою КМУ №261 від 23.03.2016 р. (зі змінами), аспіранти мають право вибирати навчальні дисципліни, що пропонуються для інших рівнів вищої освіти і які пов'язані з тематикою дисертаційного дослідження, за погодженням із своїм науковим керівником та завідувачем відділу аспірантури і докторантури (в обсязі, що становить не менш як 25 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС).

Вибіркова складова освітньо-наукової програми складається з 20 кредитів ЄКТС та входить до загального обсягу кредитів. Індивідуальний навчальний план аспіранта окрім обов'язкових складових містить перелік дисциплін за вибором аспіранта.

Вибіркова складова полягає у вільному виборі аспірантами загальних та професійних дисциплін, які потребує виконання дисертаційного дослідження. Аспірант також має право обрати дисципліну, яка пропонуються для інших рівнів вищої освіти, за погодженням із своїм науковим керівником. Взяти участь у формуванні вибіркової складової можуть усі кафедри університету.

4.3. Структурно-логічна схема освітньої програми

Структурно-логічна схема освітньо-наукової програми «Менеджмент» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти

* - англійська, або німецька, або французька

** - для підготовки іноземців та осіб без громадянства

V. Форми атестації здобувачів вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здобувачів освітнього ступеня доктора філософії здійснюється у формі публічного захисту дисертації разовою спеціалізованою вченою радою.
Вимоги до кваліфікаційної роботи (за наявності)	Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії є самостійним розгорнутим дослідженням, що пропонує розв’язання комплексної проблеми в сфері менеджменту або на її межі з іншими спеціальностями, результати якого становлять оригінальний внесок у теорію менеджменту та оприлюднені у наукових публікаціях в рецензованих наукових виданнях. Вимоги до оформлення дисертацій встановлює МОН України. Обсяг основного тексту дисертації 6,5-8,5 авторський аркуша. Дисертація не повинна містити академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації. Дисертація має бути розміщена на сайті закладу вищої освіти (наукової установи).
Вимоги до публічного захисту	Публічний захист дисертації проводиться на засіданні разової ради, яке вважається правоможним за умови участі в ньому повного складу разової ради. Члени разової ради та/або здобувач можуть брати участь у засіданні разової ради за допомогою засобів відеозв’язку в режимі реального часу. Заклад забезпечує можливість використання засобів відеозв’язку, зокрема особами з інвалідністю. У разі відсутності кворуму для проведення засідання разова рада приймає рішення про перенесення дати проведення захисту дисертації, призначаючи іншу дату не раніше ніж через два тижні та не пізніше ніж чотири тижні від попередньої дати. Протягом трьох робочих днів з дня прийняття рішення про зміну дати проведення захисту дисертації інформація про дату, час і місце проведення захисту дисертації оприлюднюється на офіційному веб-сайті закладу та вноситься до інформаційної системи.

VI. Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

Визначаються відповідно до Європейських стандартів та рекомендацій щодо забезпечення якості вищої освіти (ESG) та статті 16 Закону України «Про вищу освіту».

Політика щодо забезпечення якості	<p>Політика Університету щодо забезпечення якості реалізується через внутрішні процеси забезпечення якості із залученням всіх структурних підрозділів Університету та учасників освітнього процесу. Є публічною та відкритою для всіх учасників освітнього процесу, а також різних стейкхолдерів. Основні принципи внутрішнього забезпечення якості освіти у ХНЕУ ім. С. Кузнеця: відповідальності; відповідності; адекватності; автономності; вимірюваності; академічної культури; відкритості. Основні процедури внутрішнього забезпечення якості освіти в ХНЕУ ім. С. Кузнеця: формалізація політики якості, стратегічних цілей, завдань постійного поліпшення якості; розроблення, затвердження, моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм; забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників; забезпечення студентоцентрованого навчання, викладання та оцінювання здобувачів вищої освіти; забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу; забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом; забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації; забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками закладів вищої освіти та здобувачами вищої освіти; підготовка та проведення маркетингово-моніторингових та соціальнопсихологічних досліджень для визначення потреб ринку праці, вимог стейкхолдерів вищої освіти, якості надання освітніх послуг і задоволеності якістю освітньої діяльності та якістю освіти; залучення стейкхолдерів вищої освіти (здобувачів вищої освіти, роботодавців, представників академічної спільноти тощо) до прийняття рішень за напрямками внутрішнього забезпечення якості; зовнішнє оцінювання якості діяльності ХНЕУ ім. С. Кузнеця за результатами участі в національних та міжнародних рейтингах закладів вищої освіти, виконання ліцензійних вимог, акредитації.</p>
Забезпечення якості розроблення, затвердження та оновлення освітніх програм	<p>Моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм здійснюється згідно з діючими нормативними актами в ХНЕУ ім. С. Кузнеця. Перегляд освітніх програм здійснюється на основі аналізу задоволення освітніх потреб здобувачів вищої освіти: можливості побудови індивідуальної траєкторії навчання, дотримання академічних свобод в освітньому процесі, задоволеності якістю освітньої програми, тощо; роботодавців: якості формування загальних та фахових компетентностей, актуальних та соціальних навичок (soft skills); інших стейкхолдерів. Для перегляду освітніх програм використовуються: онлайн опитування, проведення дослідження фокус-групи, аналіз документів, аналіз ситуації, самооцінка робочою групою відповідно до вимог щодо структури та змісту освітньої програми. Періодичність перегляду освітніх</p>

	<p>програм здійснюється: а) щорічно за результатами моніторингу; б) після завершення освітньої програми здобувачами вищої освіти. Здійснюється моніторинг і періодичний перегляд програм з метою забезпечення їх відповідності потребам здобувачів вищої освіти і суспільства. Моніторинг спрямований на безперервне вдосконалення програм. Про будь-які дії, заплановані або вжиті як результат перегляду, слід інформувати всі зацікавлені сторони.</p>
<p>Забезпечення зарахування, досягнення, визнання та атестація здобувачів</p>	<p>Оцінювання здобувачів вищої освіти є послідовним, прозорим та проводиться відповідно до встановлених в Університеті процедур згідно з нормативними актами. Щорічне оцінювання здобувачів освіти здійснюється відповідно до визначених освітньо-науковою програмою форм контролю; порядку оцінювання результатів навчання, що висвітлюється в робочих програмах навчальних дисциплін, робочих планах (технологічних картах) навчальних дисциплін, силабусах навчальних дисциплін; обліку результатів навчання, який ведеться з використанням програмного забезпечення корпоративної інформаційної системи управління (електронний журнал) та інформаційного середовища Персональної навчальної системи (ПНС) Університету. Оприлюднення результатів успішності, оцінювання результатів навчання відбувається через звіт.</p> <p>«Інформація про поточну успішність та відвідування занять за навчальними дисциплінами семестру» (сайт Університету) та на сайті Персональних навчальних систем. Оцінювання здобувачів вищої освіти здійснюється на основі 100-бальної накопичувальної бально-рейтингової системи. Підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти завершується атестацією, яка здійснюється разовою спеціалізованою вченою радою Університету (або іншого закладу вищої освіти), утвореною для проведення разового захисту, на підставі публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації.</p>
<p>Забезпечення якості студенто- центрованого освітнього процесу</p>	<p>Студентоцентроване навчання реалізується через організацію освітнього процесу, що передбачає: заохочення здобувачів вищої освіти до ролі автономних і відповідальних суб'єктів освітнього процесу; створення освітнього середовища, орієнтованого на задоволення потреб та інтересів здобувачів вищої освіти, зокрема надання можливостей для формування індивідуальної освітньої траєкторії; побудову освітнього процесу на засадах взаємної поваги і партнерства між учасниками освітнього процесу. Передбачає надання можливості вибору здобувачем вищої освіти змісту, темпу, способу та місця навчання, а також ґрунтується на реалістичності запланованого навчального навантаження.</p>
<p>Забезпечення якості науково- педагогічних працівників</p>	<p>Педагогічні та науково-педагогічні працівники Університету можуть підвищувати кваліфікацію за різними формами, видами та у різних суб'єктів підвищення кваліфікації. Забезпечення підвищення кваліфікації відбувається за рахунок: удосконалення раніше набутих та/або набуття нових компетентностей у межах професійної діяльності або галузі знань з урахуванням вимог відповідного професійного стандарту (у разі його наявності); набуття досвіду виконання додаткових завдань та обов'язків у межах спеціальності та/або професії, та/або за-</p>

	<p>йманої посади; формування та розвитку цифрової, управлінської, комунікаційної, медійної, інклюзивної, мовленнєвої компетентностей тощо.</p> <p>Щорічне рейтингове оцінювання діяльності науково-педагогічних працівників, кафедр і факультетів Університету здійснюється за рахунок використання механізмів оцінювання та самооцінювання результативності науково-педагогічної діяльності, її спрямованості на пріоритети розвитку національної системи вищої освіти, стратегії розвитку Університету, особистісного професійного розвитку науково-педагогічних працівників. Підсумки рейтингового оцінювання підводяться за результатами діяльності, досягнутими протягом навчального року. Оприлюднення результатів щорічного оцінювання науково-педагогічних працівників, кафедр та факультетів відбувається на засіданні вченої ради Університету.</p>
<p>Ресурсне забезпечення освітнього процесу (навчальні ресурси та підтримка здобувачів вищої освіти)</p>	<p>Заклад вищої освіти забезпечує освітній процес необхідними та доступними ресурсами (кадровими, методичними, матеріальними, інформаційними та ін.) та здійснює відповідну підтримку здобувачів вищої освіти. При плануванні, розподілі та наданні навчальних ресурсів і забезпеченні підтримки здобувачів вищої освіти враховуються їх потреби та принципи студентоцентрованого навчання. Організаційно-методична підтримка самостійної роботи здобувачів вищої освіти полягає у розробці методичних, дидактичних, інструктивних матеріалів, наданні можливості формувати, закріплювати, поглиблювати й систематизувати отримані під час аудиторних занять знання та вміння, здійснювати самопідготовку й самоконтроль опанування освітньої- професійної програми та реалізується через Персональну навчальну систему ХНЕУ ім. С. Кузнеця. Внутрішнє забезпечення якості вищої освіти гарантує, що всі необхідні ресурси відповідають цілям навчання, є загальнодоступними, а здобувачі вищої освіти поінформовані про їх наявність.</p>
<p>Інформаційне забезпечення (інформаційний менеджмент)</p>	<p>З метою управління освітнім процесом розроблено ефективну політику в сфері інформаційного менеджменту та відповідну інтегровану інформаційну систему управління освітнім процесом. Дана система передбачає автоматизацію основних функцій управління освітнім процесом, зокрема: забезпечення проведення вступної кампанії, планування та організацію освітнього процесу; доступ до навчальних ресурсів; облік та аналіз успішності здобувачів вищої освіти; адміністрування основних та допоміжних процесів забезпечення освітньої діяльності; управління кадрами та ін.</p>
<p>Публічність інформації про освітні програми, освітню, наукову діяльність</p>	<p>Достовірна, об'єктивна, актуальна, своєчасна та легкодоступна інформація про діяльність за спеціальністю 073 «Менеджмент», освітньо-наукова програма «Менеджмент» публікується на сайті ХНЕУ ім. С. Кузнеця (https://www.hneu.edu.ua/aspirantura-073-menedzhment/), включаючи програми для потенційних здобувачів вищої освіти, здобувачів вищої освіти, випускників, інших стейкхолдерів і громадськості. Надається інформація про освітню діяльність за спеціальністю 073 «Менеджмент», включаючи програми, критерії відбору на навчання; заплановані результати навчання за цими програмами; кваліфікації; процедури навчання, викладання та оцінювання, що використовують-</p>

	ся; прохідні бали та навчальні можливості, доступні для здобувачів тощо.
Забезпечення академічної доброчесності	Забезпечення запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях працівників закладу вищої освіти та здобувачів вищої освіти реалізується через політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, регулюється такими документами ХНЕУ ім. С. Кузнеця: Кодекс академічної доброчесності; Кодекс професійної етики та організаційної культури працівників і здобувачів вищої освіти ХНЕУ ім. С. Кузнеця; Положення про комісію з питань академічної доброчесності ХНЕУ ім. С. Кузнеця. Перевірка наукових праць науково-педагогічних працівників Університету та здобувачів вищої освіти здійснюється за допомогою інтернет-сервісів на основі відкритих інтернет-ресурсів та системи StrikePlagiarism.com, що діє на підставі Ліцензійного Договору про надання права користування антиплагіатним програмним забезпеченням. ХНЕУ ім. С. Кузнеця у своїй діяльності дотримується законодавства України в сфері виявлення, протидії та запобігання корупції, забезпечення гендерної рівності, недопущення дискримінації. Положення про політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій регламентує застосування заходів щодо виявлення та попередження конфліктних ситуацій, алгоритм дій у зв'язку із встановленням таких ситуацій та способи їх врегулювання. Зокрема, у наукових публікаціях та усних висловлюваннях забороняється вживання дискримінаційної лексики, дискримінаційних висловлювань та мови ненависті, заохочується (у випадку доречності) наголошення на важливості принципів гендерної рівності та недискримінації, запобігання корупції, презентування даних у аналітичних матеріалах з урахуванням гендерної та недискримінаційної компоненти аналізу.

Спеціальні вимоги для прийому на підготовку до аспірантури для здобуття третього ступеня вищої освіти доктора філософії зі спеціальності 073 Менеджмент, освітньо-наукової програми «Менеджмент»

До підготовки в аспірантурі ХНЕУ ім. С. Кузнеця для здобуття ступеня доктора філософії приймаються особи, які здобули ступінь магістра (або освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста).

Вступні випробування до аспірантури ХНЕУ ім. С. Кузнеця здобувачів ступеня доктора філософії складаються з:

вступного іспиту з іноземної мови (англійської, німецької, французької в обсязі, який відповідає рівню B2 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти) у письмовій формі за білетами, складеними за програмою вступних фахових випробувань з іноземної мови, ухваленою вченою радою ХНЕУ ім. С. Кузнеця та розміщеною на офіційному сайті ХНЕУ ім. С. Кузнеця (у розділі «Наука»: «Вступ до аспірантури»). Вступник, який підтвердив свій рівень

знання англійської мови дійсним сертифікатом тестів TOEFL або International English Language Testing System або сертифікатом Cambridge English Language Assessment (не нижче рівня B2 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти або аналогічного рівня); німецької мови – дійсним сертифікатом Test-DaF (не нижче рівня B2 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти або аналогічного рівня); французької мови – дійсним сертифікатом тесту DELF або DALF (не нижче рівня B2 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти або аналогічного рівня), звільняється від складання вступного іспиту з іноземної мови. Під час визначення результатів конкурсу зазначені сертифікати прирівнюються до результатів вступного іспиту з іноземної мови з найвищим балом;

вступного іспиту зі спеціальності (в обсязі програми рівня вищої освіти магістра з відповідної спеціальності) у письмовій формі за білетами, складеними за програмами вступних фахових випробувань зі спеціальності, ухваленими вченою радою ХНЕУ ім. С. Кузнеця та розміщеними на офіційному сайті ХНЕУ ім. С. Кузнеця (у розділі «Наука», підрозділ «Вступ до аспірантури»).

Додатковими показниками конкурсного відбору для вступу до аспірантури є середній бал вступника за дипломом магістра (спеціаліста) та бали за його попередні науково-дослідницькі досягнення.

Пояснювальна записка

Матриця відповідності визначених Стандартом компетентностей дескрипторам НРК та матриця відповідності визначених результатів навчання та компетентностей представлені в Таблицях 1 і 2.

Таблиця 1

Матриця відповідності визначених компетентностей дескрипторам НРК

Класифікація компетентностей	Знання	Уміння	Комунікація	Відповідальність і автономія
	ЗН1 Концептуальні та методологічні знання в галузі чи на межі галузей знань або професійної діяльності	УМ1 Спеціалізовані уміння/навички і методи, необхідні для розв'язання значущих проблем у сфері професійної діяльності, науки та/або інновацій, розширення та переоцінки вже існуючих знань і професійної практики УМ2 Започаткування, планування, реалізація та коригування послідовного процесу ґрунтовного наукового дослідження з дотриманням належної академічної доброчесності УМ3 Критичний аналіз, оцінка і синтез нових та комплексних ідей	К1 Вільне спілкування з питань, що стосуються сфери наукових та експертних знань, з колегами, широкою науковою спільнотою, суспільством загалом К2 Використання академічної української та іноземної мови у професійній діяльності та дослідженнях	ВА1 Демонстрація значної авторитетності, інноваційності, високий ступінь самостійності, академічна та професійна доброчесність, послідовна відданість розвитку нових ідей або процесів у передових контекстах професійної та наукової діяльності ВА2 Здатність до безперервного саморозвитку та самовдосконалення
Загальні компетентності				
ЗК01	ЗН1	УМ1; УМ3	К2	ВА1; ВА2
ЗК02	ЗН1	УМ2; УМ3		ВА1
ЗК03		УМ1	К1; К2	ВА2
ЗК04	ЗН1	УМ1; УМ2	К1	ВА1; ВА2
ЗК05	ЗН1	УМ1; УМ2; УМ3	К1; К2	ВА1; ВА2
Спеціальні (фахові) компетентності				
СК01	ЗН1	УМ1; УМ2; УМ3		ВА1
СК02	ЗН1	УМ1; УМ2; УМ3	К1; К2	ВА1; ВА2
СК03	ЗН1	УМ1	К1; К2	ВА1; ВА2
СК04	ЗН1	УМ1; УМ2	К1; К2	ВА1
СК05		УМ1; УМ2	К1	ВА2

Таблиця 2

Матриця відповідності визначених результатів навчання, компетентностей та освітніх компонентів

№	Результати навчання	Загальні компетентності					Спеціальні (фахові) компетентності				
		01	02	03	04	05	01	02	03	04	05
1	2	3	4	5	6	7		9	10	11	12
1	Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, зокрема, статистичні методи аналізу даних великого обсягу та/або складної структури, спеціалізовані бази даних та інформаційні системи		OK4								OK4
2	Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми менеджменту державною та англійською мовами, кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних міжнародних наукових виданнях; критично аналізувати іншомовну наукову літературу зі спеціальності			OK1 OK6				OK1 OK6			
3	Розробляти та досліджувати концептуальні, математичні і комп'ютерні моделі процесів і систем, ефективно використовувати їх для отримання нових знань та/або створення інноваційних продуктів у галузі менеджменту та дотичних міждисциплінарних напрямках; застосовувати існуючі методи аналізу тенденцій та закономірностей розвитку макро- та мікроекономічних процесів, зокрема, методи економіко-математичного моделювання для прийняття зважених управлінських рішень; будувати обґрунтовану систему показників як основу наукового дослідження та прогнозувати економічні процеси		OK3					OK3			
4	Розробляти та реалізовувати наукові та прикладні проекти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику у галузі управління та адміністрування і розв'язувати значущі наукові та технологічні проблеми в менеджменті з дотриманням норм академічної етики і врахуванням соціальних, етичних, економічних, екологічних та правових аспектів				OK7	OK7			OK5	OK8	
5	Глибоко розуміти загальні принципи та методи управлінських наук, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері менеджменту та у викладацькій практиці; знати зміст та функції науки як соціального інституту, загальні закономірності розвитку науки, структуру та рівні наукового пізнання; свідомо формулювати проблеми і завдання конкретного наукового дослідження в професійній сфері; володіти методологічними прийомами висунення наукових гіпотез, їхньої перевірки і побудови наукової теорії	OK2 OK5						OK2 OK7		OK5	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
6	Планувати і виконувати наукові і прикладні дослідження з менеджменту та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасних інструментів, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми; складати пропозиції щодо фінансування досліджень та/або проектів; знати основні характеристики проектних форм наукових досліджень, технології роботи над дослідженням, принципи організації наукової праці та впровадження результатів наукових досліджень з урахуванням норм академічної етики				OK3	OK3					OK3	
7	Здійснювати апробацію та впровадження результатів власних досліджень у сфері менеджменту; розуміти зміст сучасних теорій менеджменту та особливості їхньої еволюції під впливом змін зовнішнього середовища, передові досягнення та течії у галузі сучасного менеджменту, світовий досвід впровадження існуючих теорій менеджменту у практику сучасних підприємств				OK3 OK7		OK3 OK7				OK3 OK7	
8	Розробляти і викладати спеціальні навчальні дисципліни з менеджменту у закладах освіти; знати та розуміти принципи і систему управління та нормативно-правову базу організації навчального процесу, особливості ведення документації у закладах освіти, сутність освітньої діяльності та її особливості, вимоги до науково-методичного забезпечення освітньої діяльності, інноваційні форми, методи і засоби навчання, нові педагогічні технології									OK5		
9	Знати та розуміти ключову фахову термінологію, типову для наукового стилю, граматичні структури професійної іноземної мови; моделі аналізу тексту, стратегії перекладу, перекладацькі процедури і трансформації; способи компресії змісту текстів; особливості процесу наукової комунікації у міжкультурному контексті; особливості побудови іншомовної статті, цитування, графічного оформлення; мовленнєві кліше для монологічного і діалогічного спілкування			OK1				OK1				

Гарант освітньо-наукової програми
д.е.н., професор

(підпис)

Тетяна ЛЕПЕЙКО